

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTÓZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

HATSEK ADOLF.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendőek. —

TARTALOM: A dohánykisárusok szövetsége. — Rendszer alkotása a tőzsdeengedélyek adományozására nézve. — Vegyes hírek. Árlejtési hirdetés.

A dohánykisárusok szövetsége.

Ismeretes az a sok baj és gond, mely egyetlen kereseti pályára sem nehezedik oly súlyosan, mint a dohánykisárusokra. Soroljuk-e fel a számtalan nagy és kis bajt, amelyek a dohánykisárusok hivatását martýriummá avatják? Eseteljük ennek a kisexistenciának a helyzetét, amely a páriákéval egyenlő? Azt hisszük, hogy ez szükségtelen. Mindenki, aki e lapokat olvassa, ismeri a nagyszámú mizériákat, amelyek erre a hivatásra nehezednek, amelyet tulajdonképen csak az összetartás emelhet élethivatássá.

Mert, eltérőleg a többi hivatástól, az egyes itt nulla, amely semmit sem számít és semmit sem jelent. Talán e kijelentésünket túlzottnak fogják tartani, azonban mi arra a körülményre utalunk, hogy oly alkalmakkor, amidőn a kisárusok helyzetük javítása érdekében mozgalmat indítottak, vagy pedig egyes visszaélések megszüntetését kívánták, meghallgatásra sohasem találtak. Az egyes nem is számíthat ott, ahol a rendeletek az összegnek szólnak. Egyesek részére nem lehet rendeleteket alkotni, hanem csak az összegnek. Ha ezek a rendeletek rosszak, akkor tehát az összegnek kell megváltoztatásukat követelnie. Egyébként ez olyan természetes dolog, hogy nem szabad azon csodálkozni, hogy az egyesek kérvényét még komoly hivatalos eljárásra sem méltatják.

Ez volt egyik főmotivuma annak, amiért évek óta követeltük a kistrafikosok szövetsé-

gének megalapítását. Helyzetük mindinkább elviselhetetlenné vált. Önkény, protekció és a nagyobb jövedelem amúgy is megnövekedett szüksége, melyet a kiadások óriási emelkedése idézett elő, mindez sürgősen szükségessé tette, hogy önségélyhez folyamodjanak s ez, mint mondtuk csak az egyesülés útján volt elérhető. Így alakult meg aztán a szövetség, egy oly szövetség, amely elütően a többiektől nem egyesületesdi játék kedvéért keletkezett, hanem amelynek a trafikosok existenciájára nézve körülbelül ugyanolyan jelentősége van, mint az éltető levegőnek az emberre nézve.

A szövetség tehát létezik, létezéséről a hatóság is tudomást vett, tehát most már működésbe léphet, megmutathatja, hogy mit képes illetve a kisárusok mire képesek a saját érdekükben.

Igen, ez nemsokára ki is fog tenni. El fog válni, hogy a trafikosok képesek-e érdekeiket megvédeni. Ki fog tenni, hogy oly emberekkel van e dolguk, akik öntudatosan és erélyesen le akarják magukról rázni mindazt, ami őket nyomja, vagy pedig oly emberekkel, akik ölbe tett kézzel kihívják a tömeg részvétét és jajgatva a felhőkbe tekintenek.

A szövetség fennáll s ami bennünket arra indít, hogy olvasó közönségünket erre ismételtelen figyelmeztessük, az az a körülmény, mert nem tapasztaljuk azt a buzgalmat, mely az ifju szövetség megerősítésére és kifejlesztésére szükséges. Minthogy itt nem egy olyan szövetségnek a támogatásáról van szó, amely egyéni érdekeket hajszol, ennél fogva minden

egyesnek kötelessége arról gondoskodni, hogy a szövetség naggyá, erőssé és hatalmassá váljék. Aki nem akar a munkában résztvenni, aki csak arra vár, amíg más kikaparja számára a tűzből a sült gesztenyét, az hozzájárul ahhoz, hogy a szövetség nem lesz képes feladatának megfelelni és így helyzetének javulására ő sem tarthat számot.

A szövetség létezik és egy oly férfiú vezetése alatt áll, aki nemcsak nemes érzelmeinél fogva hivatott arra, hogy a szövetség és az egyesek érdekében teljes buzgalommal működjék, hanem aki teljes mértékben képességgel is bír az elnöki tisztt betöltésére. *Jambrikovits* már évek óta foglalkozik a trafikosok helyzetének javításával és valóban buzgalom és szorgalom tekintetében semmi kívánni valót sem hagy és mindent elkövet, hogy a szövetség növekedjék, virágozzék és gyümölcsöt hozzon. *Jambrikovits*, a kistrafikosok elnöke, jó példával jár elől és megmutatja, hogy hogyan kell az egyesnek az összeség érdekeit szíven viselnie. S úgy mint ő teszi, minden trafikosnak szent kötelességének kellene tekintenie, az ifjú szövetség kiépítésén dolgozni. Reméljük, hogy ez így lesz, sőt bizalommal számítottunk is rá.

Mi lesz azonban, ha csalódnunk kellene, ha az indolencia nagyobb lenne, mint a szorgalom és jóakarát! Akkor a dohánykísárosok, nevezetesen a fővárosiak, biztosra vehetik, hogy elnyeli őket az önkény, az igaztalanság valamint az üzleti kizsákmányolás, amely a trafikosok munkaerejét már most is igénybe veszi.

Mondják, hogy a dohányárusok hivatása megnehezül, mert nagyrészt nők üzik. Abból az alaptételből indulnak ki, hogy a nő mint üzlettulajdonos inpraktikusabb s ennél fogva kevésbé használható lenne, mint a férfi. Nem akarjuk vizsgálni, hogy eme állításban mi az igazság, mi nem, mert mindkét véleményt lehet biztosítékokkal támogatni. De feltéve, hogy azoknak volna igazuk, akik a nőknek az üzletvezetésben bizonyos foku ügyefogyottságot tulajdonítanak, ebben az esetben épenséggel sürgősen ajánlatos lenne, hogy egy egésszé egyesüljenek, hogy ily

módon minden hátrány és önkény ellen védve legyenek.

Természetesen a férfiak feladata ez irányban felvilágosítólag hatni és ha ez megtörténik, akkor nem fog késni az összes kísárosok helyzetének gyors és növekvő javulása sem.

Csak bátran és szorgalmasan előre! Ez legyen ezentúl a jelszó.

Rendszer alkotása a tőzsdeengedélyek adományozására nézve.

Ismét, mint már annyiszor kénytelenek vagyunk az Ausztriában az engedélyek adományozására tekintetében uralkodó állapotokkal párhuzamot vonni, hogy arra a következtetésre jusunk, hogy végre itt volna az ideje, hogy ez irányban nálunk is rendezett viszonyokat léptessenek életbe.

Egyáltalán nem vagyunk barátai annak a gyakorlatnak, amelyet Ausztriában követnek, mindamellett azonban nem tagadhatjuk, hogy ott az engedélyek osztogatásánál bizonyos rendszert tartanak szem előtt. Nem akarunk az új trafikok felállításának módszerére hosszadalmasan kiterjeszkedni, elegendő, ha egy tényre mutatunk rá és ez az: Ott tisztelik a fenálló utasításokat, akár jók, akár rosszak, akár hasznosak az áruk forgalmára nézve, akár nem, akár javára szolgálnak némelyik folyamodónak, akár nem. Vannak utasítások és strikte ezek értelmében járnak el, ez elegendő. Elegendő azért, mert a pályázók tudják, hogy van törvény, amelynek értelmében cselekednek és minden elutasított folyamodó bele fog nyugodni, ha látja, hogy igazságosan jártak el veleszemből és hogy ő nem áldozata a protekció önkénynek.

Nem akarunk tehát az Ausztriában fennálló viszonyok bírálatába bocsátkozni, mert távol áll tőlünk, hogy a hatóság által életbe léptetett és általa bizonyára helyesnek is vélt intézkedéseket kicsinyeljük. Mint mondtuk, az osztrák viszonyokat csak azért említjük, hogy kimutassuk, milyen értékkel bírnak a hatósági intézkedések, ha strikte ragaszkodnak hozzájuk.

Nálunk különböző időszakokban alkottak utasításokat a tőzsdeengedélyek adományozására vonatkozólag. Teljesen eltekintve a számos miniszteri rendelettől, amelyet erre vonatkozólag kiadtak, némely pénzügyigazgatóságok saját hatáskörében egyértelmű rendeleteket bocsátottak ki a pénzügyi biztosok mehez tartása végett. De mindebből mit vesznek figyelembe. Tudomásunk szerint ilyen rendeleteket csak akkor respektálnak, amikor tetszik nekik és ha megteszik, akkor ez rendszerint valamely fennálló trafik rovására történik.

Melyik az engedélyek adományozására vonatkozó rendelet van jelenleg érvényben? Nehezen tudnánk

erre a kérdésre választ kapni. S ez rendkívül szomorú dolog. Nem értjük a dohány ügyosztály adminisztratív vezetőségét, amely ezt a káoszt meghagyja és olyan állapotot tűr meg, melyet egyetlen magánvállalat sem tűrne el, még kevésbé egy hatóság, amelynek legfőbb alapelvül az igazságot kellene szem előtt tartania.

De miként lehet szó igazságról ily körülmények között. Mindenki a saját belátása szerint kezeli az ügyet, mindegyik más rendeletre hivatkozik és ha nem is, a rendelettel keveset törődnek és a mindenkori protektor utasításai szerint járnak el.

A pénzügyminiszteriumban nem szánják rá magukat egy rendszer alkotására, amely ez irányban érvényes rendelkezéseket tenne. Miért? Hiábavalónak tartják talán, hogy ismét egy normatívumot alkossanak, amelyet amúgy sem tartanának be? Vagy talán attól félnek, hogy ezáltal elvesztenék a protekció hatalmát? Ugylátszik mind a két eset áll. Nem akarnak rendet alkotni. A mostani állapot igen alkalmas arra, hogy némely magas «uraságoztól levetett» «szépségnek» szivességeket tehessenek. Szégyenteljes és gyalázatos a mai rendszer, amely csupán arra jó, hogy a korrupciót kihalni ne engedje.

Követeljük, hogy végrevalahára ez ügyben rendet teremtsenek. Sohasem voltak az igazgatás eme ágában oly siralmas állapotok. Csupán azt csodáljuk, hogy Wekerle tűri ezt az állapotot. Sajnos ugylátszik, hogy miniszterségének ideje alatt még soha nem talált alkalmat, hogy ezen állapotokat közelebbről megsejmelje.

Mint sok egyebet, amit a sötétből napfényre hoztunk, hogy a közvélemény is meglássa azt, hasonlóképen ezt az ügyet is addig fogjuk pertraktálni, amíg hajlandóságot nem fogunk látni, hogy rendet akarnak e dologban alkotni. Be kell látniok, hogy ily módon a dolog tovább nem mehet. Ha azonban illetékes tényezők nem akarják érdeklődésüket erre az ügyre fordítani, akkor tudni fogjuk a módját, hogy a kistrafikosok érdekében kivigyük azt, hogy maga a törvényhozás intézkedjék, hogy egy mindenkori számára érvényes törvényt alkosson a dohánytűzseengedélyek adományozására vonatkozólag.

Vegyes hírek.

A súlyos munkásviszonyok a német dohányipar terén, amelyekről már ismételtén szoltunk, annál inkább érezhetők, minthogy ez az iparág tudvalevőleg teljes mértékben igénybe van véve. Gyöngye vigasztalásul szolgál, hogy más iparágak is hasonló viszonyok alatt nyögnek. Igen jellemző erre nézve egy thüringiai gyáros levele, amelyben a következőket mondja:

Jóllehet itt már általában véve is nagy hiány van munkásnőkben, azonkívül még a sociáldemokrata izgatás, másrészt pedig a többi gyárak folytonos kereslete is hozzájárul ahhoz, hogy egy megelégedett és

állandó munkáscsoport létesítése meghiusuljon. Jó és tiszta munka elsajátításához egy munkásnőnek, aki azután megfelelő bérre is számot tart, legalább egy évre van szüksége. Ezen idő alatt a legmagasabb napszámot (kb. 1:35 Mk.) kell neki fizetni, noha munkaszolgáltatása kezdetben átlag legfeljebb 40 fillérre értékelhető. Minthogy a munkások csaknem rendszeresen megszöktek, mihelyt oly ügyességre tettek szert amellyel akkordmunkával már többet kereshettek, de amidőn nekünk végre annyit szolgáltatottak, amennyi a fizetett bérnek megfelelt, ennélfogva ezen «tandijból» ránk nézve jelentékeny hátrány származott. S ez a jövés-menés és ily drága «tandij», amelyet mi másokért fizettünk, több kárt okoz nekünk, mint a konkurrencia és a nyersanyag előrenemlátott megdrágulása.

A szerb dohánymonopólium kezelősege az Egyesült hamburgi dohányipari-részvénytársasággal, miként a társaság igazgatósága velünk közli, hosszú időre szóló szerződést kötött az egész szerb királyság szivar szükségletének fedezésére.

A királyok dohányzása. A koronás fők legtöbbje legkevésbé sem mutat hajlandóságot arra, hogy »Túlzott dohány élvezet elleni ligá«nak, amely legutóbb alakult, tagjai sorába lépjenek. VII. Edvard király a legválogatottabb szivarokat szívja és nem vet meg hébe-korba egy kitűnő dohánnyal tömött pipát sem. A belga II. Lipót és Károly portugál király nyakas szivarozók és naponként jó tucát szivarra van szükségük. Ferencz József magyar király magas kora dacára pipázik. Vilmos császárnak az orvosok azt tanácsolták, hogy lehetőleg keveset dohányozzék és minthogy nagy-szerű pipagyűjteménye van, csak ritkán gyújt rá egy kis cigarettára, amelyet rendszerint eldob, ha a feléig elszívta. A cár ezzel szemben 30 cigarettát szív naponta és XIII. Alfonz is jobb szereti a cigarettát, amelyet mindig egy aranyba foglalt borostyán kőszipkából szív; csak ritkán gyújt egy havanára. Viktor Emánuel viszont csak gyenge dohánnyos; két cigaretta neki elég naponként. Oszkár svéd király pedig nem dohányzik.

A dohány Olaszországban. A dohányművelés tekintetében Olaszországban emelkedés észlelhető. A fogyasztás amely jelenleg még aránylag csekély tudniillik 490 grammot tesz fejenként a széles néprétegek életviszonyainak javulása folytán rohamosan növekszik. A nemzeti dohányművelés eddig csupán a felhasznált dohánylevelek 25%-át szolgáltatatta, tehát még tere van a fejlődésre, minthogy az eddigi eredmények, valamint a legújabb időben tett kísérletek igazolták, hogy a legtöbb külföldi dohánnyafaj Olaszországban kitűnően beválik és eképen a külföldi termékeknek belföldiekkel való fokozatos pótlása remélhető. Sőt a hazai dohány kivitelére is számítanak, de erről addig nem lehet szó, míg az állami dohányjövődék fennáll és az árak az előállítási költségekhez képest oly aránytalanok, hogy 240 millió bruttóbevételből a dohánymonopóliumnak 190 millió tiszta haszna marad. Az évi szükséglet dohánylevelekben, amely előbb 15 milliót tett ki, a múlt évben, a

behozatal mérve után ítélve, körülbelül 8 millió kilogrammal emelkedett. Ezzel szemben a dohányjövedéknek ama terve, mely szerint az 1907. évben művelendő dohánypalánták számát 135,325 000-ről 137.725 000-re emelte, nagyon kicsinyes és kevésbé alkalmas arra, hogy a hazai dohánykulturába vetett reményeket beigazolja. A dohánykultúra középpontja még mindig Lecce, de a többi vidékeken is mindinkább növekszik a népesség érdeklődése a dohánytermesztés iránt, amelyet ma majdnem 200 községben üznek.

Székesfehérvári m. kir. Pénzügyigazgatóságtól

28.450 szám.

VI. 1907.

Árlejtési hirdetmény.

A székesfehérvári m. kir. pénzügyigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy Fejérmegyében fekvő Martonvásár községben a Nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium 1907. évi augusztus hó 16-án 57.245 szám alatt kelt elhatározása alapján az 1908. évi január 1-től felállítandó m. kir. dohány-nagyáruda és ezzel kapcsolatos bélyeg és váltó űrlap-árudának betöltése céljából ezen pénzügyigazgatóságnál az 1907. évi november hó 4-én délelőtt 11 órakor írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

A dohány-nagyáruda, mellyel kapcsolatosan a vállalkozó köteles egyszersmind a bélyeg és váltó űrlapok árulását $1\frac{1}{2}\%$ tőzsdij mellett kezelni, azon versenyzőnek adományoztatik, ki erre legalkalmasabbnak találta és aki a kezelésre legkisebb tőzsdij mellett ajánlkozik. Mindazonáltal a kincstár fentartja magának azt a jogot, hogy a versenyzők közt szabadon választ-hasson, miért egyik ajánlattevő sem támaszthat igényt azért, mert olcsóbb ajánlata el nem fogadtatott.

Ezen dohány-nagyáruda tartozik dohány anyag-készletét a Budapest központi m. kir. dohány-áruraktárból a bélyeg és váltó űrlap készletét pedig a váli m. kir. adóhivatalnál beszerezni.

A felállítandó dohány-nagyárudához Martonvásár Vál, Gyuró, Huldó, Baracska, Tordas, Kajászószentpéter Ráckeresztúr, Velence, Pázmánd, Kápolnásnyék és Ercsi községben fennálló 90 dohány-kisárus lesz utalva, a melynek legutóbb évi forgalma 153.902 koronát meghaladta.

Ezen dohány-nagyárudával kapcsolatosan dohány-kisáruda, valamint bélyeg és váltó űrlap kicsinyben való eladása van összekötve, vállalkozó kérelmére és a dohány-nagyáruda valódi havanna szivar eladásra is kibővíthető.

A kincstár azonban nem kezeskedik az ezen nagyáruda versenytárgyalásának alapul szolgáló forgalom változatlan fentartásáért és ezért ugyanazon okból a tőzsdij utólagos felemelése nem igényelhető, valamint

akár minemű kártalanítási igények tekintetbe nem vétetnek.

Csak a dohányforgalom után járó tőzsdij képezi az ajánlat tárgyát.

A dohány-nagyárudai bizományos köteles állandóan a dohányárudában 3420 korona értékű csonkítatlan és avval együttesen a forgalmi viszonyokhoz képest a m. kir. pénzügyigazgatóság által meghatározandó és legalább nyolc napi szükségletnek megfelelő dohány anyagot mindenkor készletben tartani.

A mennyiben a dohány-nagyárus az árulási helységben a forgalomnak megfelelő és csonkíthatatlannak tartandó dohány anyag készletet készpénzben megfizetni nem szándékozik részére megfelelő biztosíték ellenében állandó hitel engedélyeztetik.

Ezen hitel ellenében kiszolgáltatandó és csonkíthatatlanul, valamint forgalomhoz mérten tartandó készletet képező dohány anyagok mennyisége után 6840 kor. biztosíték még a dohányárudai üzlet átvétele előtt és a jelen tárgyalásra vonatkozó ajánlat elfogadásának értesítése napjától számítva két hét alatt mutatandó be.

Ezen biztosíték nyújtható: a) a készpénz letétele, vagy b) a kormány által biztosítékra alkalmasnak nyilvánított és a tőzsdén jegyzett értékpapírok lekötése által.

A dohány-nagyáruda egy minden tekintetben megfelelő Martonvásár község központján fekvő kizárólag dohány árudának berendezett más üzlettől egészen elkülönített helyiségben gyakorolható. Megjegyztetik, hogy az ajánlattevők, kik kizárólag a dohány-nagyárudát fogják kezelni előnyben részesülnek minélfogva ezen körülmény az ajánlatban kiteendő.

Pályázni kívánók tartoznak 1 koronás bélyeggel és a lent érintett dohány-anyagkészlet érték összegének megfelelő 10% azaz 342 kor. bánatpénzzel vagy ezen összegnek valamely m. kir. adóhivatalnál letéttetett igazoló nyugtával ellátott írásbeli ajánlatot folyó év november hó 4-én délelőtt 10 óráig a székesfehér m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél benyújtani. Az ajánlathoz csatolandó még az erkölcsi, vagyoni, és a nagykorúságát igazoló bizonyítvány is.

A nagyárus köteles az árudát a kitűzendő határnapon megnyitni és azon időre a fent említett dohány anyag készletet beszerezni, valamint az árulásra alkalmas bolti helyiséggel magát ellátni és ha azon vállalkozó kinek ajánlata elfogadtatott a dohány-nagyáruda kezelését át nem veszi vagy ajánlatától vissza lépne a letett bánatpénzt elveszti s a nagyáruda betöltése végett az ő kára és költségére új versenytárgyalás fog tartatni.

Egyebekben a dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok mervadók, és ezen m. kir. pénzügyigazgatóság pénzügyőri biztos vagy pénzügyőri szakaszánál megtekinthetők.

Székesfehérvár, 1907. szeptember 21-én.

Turián

kir. pénzügyigazgató.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Der Verband der Tabakkleinverschleisser. — Die Schaffung eines Regulativs für Lizenz Ertheilung. — Vermischte Nachrichten.

Der Verband der Tabakkleinverschleisser.

Man kennt die manigfachen Beschwerden und Kümernisse, die keiner einzigen Berufsklasse derart anhaften, als den der Tabakkleinverschleisser.

Sollen wir sie aufzählen die grossen und kleinen Leiden welche den Beruf des Tabakkleinverschleissers zu einem Märtyrerthum gestalten? Sollen wir die Lage dieses kleinen Erwerbsmannes schildern, die denjenigen des Parias gleicht? Wir glauben es ist diess nicht nöthig. Ein jeder, der diese Blätter liest, kennt die zahlreichen Misere, welche einem Berufe anhaften, den ja eigentlich nur die Gemeinschaft überhaupt zu einer Berufsklasse erheben kann.

Denn, wie bei keinem anderen Berufe ist der Einzelne hier eine Null, die nichts zählt und nichts bedeutet. Man wird diesen Ausspruch vielleicht für übertrieben halten, allein, wir verweisen darauf, wie bei Gelegenheiten, wenn der Kleinverschleisser die Aufbesserung seiner Lage anstrebt, oder um die Abstellung einzelner Missbräuche einschreitet absolut kein Gehör findet. Der Einzelne kann aber auch nichts zählen auf einem Gebiete, wo Vorschriften für die Gesammtheit lauten. Man kann für den Einzelnen keine Verordnungen schaffen, sondern thut diess für die Gesammtheit. Sind diese Verordnungen schlecht so muss eben die Gesammtheit die Abänderung verlangen. Das ist übrigens eine solch natürliche Sache, dass es nicht Wunder zu nehmen braucht, wenn das Gesuch des Einzelnen nicht einmal einer ernstlichen Amtshandlung für werth erachtet wird.

Das war das Hauptmotiv, warum wir seit Jahren die Begründung eines Verbandes der Trafikanten anstrebten. Die Lage derselben wurde immer unerträglicher. Willkür, Protek-

tion und ohnehin gesteigerten Anforderungen von Mehreinnahmen, veranlasst durch die riesigen Mehrausgaben, das Alles drängte dazu eine selbsthilfe zu veranlassen und diese konnte, wie gesagt, nur im Wege der Gesammtheit erfolgen. So wurde denn der Verband begründet, ein Verband der nicht wie andere Verbände der Lust Verein zu spielen entsprang, ein Verband der für die Existenz der Trafikanten ungefähr dieselbe Bedeutung hat, wie die Luft zu athmen, für den Menschen bedeutet.

Der Verband besteht nunmehr, von seiner Existenz hat auch die Behörde Kenntniss genommen, nun kann er in Funktion treten, zeigen was er, oder vielmehr die Kleinverschleisser für ihre Interessen zu thun vermögen.

Jawohl das wird sich auch bald zeigen. Es wird sich zeigen, ob die Tabakverschleisser ihre Interessen zu vertreten und verfechten vermögen. Es wird sich zeigen, ob man es mit Leuten zu thun hat, die zielbewusst und energisch, das was sie bedrückt von sich abzuschütteln vermögen, oder ob es Leute sind welche die Hände in den Schoos legend, das Mitleid der Menge herausfordern und jammernd zu den Wolken blicken wollen.

Der Verband besteht und was uns veranlasst abermals unseren Leserkreis darauf aufmerksam zu machen, ist der Umstand, dass wir nicht jenen Eifer erblicken, welcher nothwendig ist, damit sich der junge Verband rasch entwickle und entfalte. Nachdem hier nicht die Rede davon ist, einem Verbandsmitglied beizutreten welchem Sonderinteressen beherrschen, so ist es Sache des Einzelnen dafür zu sorgen, dass der Verband gross, stark und mächtig werde. Wer nicht mitthun will, wer nur wartet bis andere für ihn die gebratenen Kastanien aus dem Feuer holen,

der trägt dazu bei, dass der Verband seiner Aufgabe nicht entsprechen kann daher auch er auf eine Verbesserung seiner Lage nicht Anspruch erheben kann.

Der Verband existirt und steht unter der Leitung eines Mannes, der nicht nur das Herz hat, mit allen Eifer für den Verband und dem Einzelnen zu wirken, sondern der auch die Eignung vollends besitzt, das Präsidium des Verbandes einzunehmen. Herr *Jambrikovits* befasst sich seit Jahren mit der Aufbesserung der Lage der Trafikanten und wahrlich er lässt es auch nicht an Eifer und Fleiss fehlen, es zu ermöglichen, dass der Verband wachse, blühe und gedeihe. Herr *Jambrikovits* der Präsident des Verbandes der Kleintrafikanten, geht mit gutem Beispiele voran und zeigt in welcher Weise dem Einzelnen das Wohl der Gesamtheit am Herzen liegen muss. Und so wie ihn müsste es auch jedem Trafikanten als eine heilige Pflicht gelten, an der Ausgestaltung des jungen Verbandes zu arbeiten

Wir hoffen, dass dies geschehen wird, ja, wir rechnen zuverlässig darauf.

Wie aber, wenn wir uns täuschen sollten, wenn die Indolenz stärker wäre, als Fleiss und guter Wille! Nun denn, dann können die Tabakkleinverschleisser, namentlich die der Hauptstadt mit Sicherheit darauf zählen dass sie verschlungen werden, von Willkür, Ungerechtigkeit, wie auch von den Geschäftlichen Ausbeutungen, die dermalen schon die Arbeitskraft des Trafikanten für sich in Anspruch nehmen.

Man sagt, der Beruf des Tabaktrafikanten wird erschwert, weil zumeist Frauen denselben angehören. Man geht von dem Grundsatz aus, dass die Frau als Geschäftsinhaberin unpraktischer, daher minderwerthiger wäre, als der Mann. Wir wollen nicht untersuchen, wieviel an der Behauptung Wahres oder Unwahres sei, da sich ja Beweise für beides erbringen liessen. Aber, gesetzt den Fall, es hätten Diejenigen Recht, welche der Frau eine Art unbeholfenheit in der Geschäftsführung zumuthen in diesem Falle wäre es ja erst recht dringend zu empfehlen, dass sie sich an ein Ganzes schliessen um derart

gegen alle übervortheilung und Übergriffe geschützt zu sein.

Natürlich ist es Sache der Männer aufklärend in dieser Beziehung zu wirken und wenn das geschieht, dann kann es auch an einer raschen und fortschreitenden Verbesserung der Lage aller Kleinverschleisser nicht fehlen.

Und nun, muthig und fleissig vorwärts geschritten! Das sei von nun an das Lösungswort.

Die Schaffung eines Regulativs für Lizenz Ertheilung.

Abermals müssen wir, wie schon so oft einen Vergleich mit den Verhältnissen, wie sie in Oesterreich bei Ertheilung der Lizenz herrschen ziehen, um zu dem Schlusse zu gelangen, dass es endlich an der Zeit sei, bei uns geregelte Verhältnisse in dieser Beziehung einzuführen.

Wir sind keineswegs Freunde jener Praxis, wie sie in Oesterreich geübt wird, gleichwohl können wir eine gewisse Ordnung welche dort bei Ertheilung der Lizenz beobachtet wird, nicht in Abrede stellen. Um uns nicht des Längeren über die Art und Weise der Aufstellung neuer Trafiken zu verbreiten, genüge es, darauf auf Eines hinzuweisen und das ist: Man respektirt dort die bestehenden Vorschriften, ob sie nun gut oder schlecht, ob sie dem Vertriebe der Waaren nützlich sind oder nicht, ob sie just manchen Einreicher zum Vortheile gereichen oder nicht. Es existiren Vorschriften und nach diesen wird strikte vorgegangen, das genügt. Es genügt diess, weil die Einreicher wissen, dass es ein Gesetz gibt, nach welchem verfahren wird und jeder abgewiesene Petent, wird sich zufrieden geben, wenn er sieht dass gerecht vorgegangen wurde und er nicht das Opfer protektioneller Willkür geworden.

Wir wollen uns daher nicht in eine Kritik der bestehenden Verhältnisse wie sie in Oesterreich herrschen, einlassen zumal es uns nicht einfällt Verfügungen die von der Behörde getroffen und ganz gewiss auch für gut gehalten werden, zu missbilligen. Wir erwähnen, wie gesagt die österreichischen Verhältnisse nur deshalb um zu zeigen, welchen Werth behördliche Verordnungen besitzen, wenn man sich strikte nach ihnen hält.

Bei uns werden in verschiedenen Zeiträumen Verordnungen, bezüglich der Ertheilung der Lizenzen geschaffen. Ganz abgesehen von den zahlreichen Ministerial Verordnungen welche herausgegeben wurden, haben auch manche Finanz Directionen in ihrem eigenen Wirkungskreise, einschlägige Vorschriften zur

Darnachrichtung den Finanz-Commissären erteilt. Aber was wird von all dem berücksichtigt. Man respektirt unseres Wissens derlei Verordnungen nur dann, wenn man dies will und wenn diess geschieht, dann geschieht diess gewöhnlich zum Nachtheile irgend einer bereits bestehenden Trafik.

Welche Verordnung in Angelegenheit der Ertheilung von Lizenzen ist derzeit in Anwendung?

Schwerlich dürften wir hierauf eine Antwort erhalten. Und das ist sehr traurig. Ja, wir begreifen die administrative Leitung der Tabak Sektion nicht, dass sie dieses Chaos belässt und einen Zustand duldet, den kein einziges Privat Unternehmen dulden würde, geschweige denn, eine Behörde deren oberster Grundsatz Gerechtigkeit für alle sein müsste.

Aber wo kann die Rede von Gerechtigkeit unter solchen Umständen sein. Ein Jeder behandelt die Angelegenheit nach seinem eigenen Gutdünken, ein Jeder beruft sich auf eine andere Verordnung und wenn nicht, lässt man Verordnung Verordnung sein und handelt nach Vorschrift des jeweiligen Protektors.

Im Finanz-Ministerium entschliesst man sich nicht ein Regulativ zu schaffen, welches nach dieser Richtung hien feststehende Verfügungen treffen würde. Warum? Hält man es für unnütz abermals ein Normativ zu schaffen, welches nicht eingehalten wird? Oder fürchtet man, dass man vielleicht selber die Macht der Protektion dadurch einbüßen würde? Beides scheint der Fall zu sein. Man will keine Ordnung. Der jetzige Zustand ist gerade gut um mancher von hohen Herrschaften abgelegten «Schönheit» gefällig zu sein. Schmach und Schande über ein Sistem, das nur geeignet ist, die Korruption nicht aussterben zu lassen.

Wir fordern, dass man endlich Ordnung in diese Angelegenheiten bringe. Nein, zu keinen Zeiten war es so jämmerlich um die Handhabung dieses Zweiges der Verwaltung bestellt. Was uns wundert ist nur, dass Herr von Weckerle diesen Zustand duldet. Leider scheint es, dass er Zeit seiner Ministerschaft noch niemals Gelegenheit gefunden hat, sich diese Zustände einmal aus der Nähe zu besehen.

Wie so Manches, was wir aus der Dunkelheit ans Tagelicht gezerrt damit es von der Allgemeinheit gesehen werde, so werden wir auch diese Angelegenheit insolange pertraktiren, bis wir die Geneigtheit finden werden, eine Ordnung in derselben herbeizuführen. Man wird begreifen, dass es auf diese Art und Weise nicht mehr lange fortgehn kann. Aber wenn auch schon der Wille der berufenen Faktoren dieser Sache ihr Interesse nicht wird widmen wollen, dann werden wir im Interesse der Tabakverschleisser zu veranlassen wissen, damit die Gesetzgebung selber es anordne, dass ein für alle giltiges Gesetz auch für die Erheilung der Trafik Lizenzen geschaffen werde.

Vermischte Nachrichten.

Trafikanten Zeitung. Unter diesem Titel liegt uns, ein von dem Trafikanten Verbande in Wien, herausgegebenes Fachblatt vor, das sich zur Aufgabe stellt, die Interessen der österreichischen Tabakkleinverschleisser zu vertreten. Dem Inhalte dieses, uns bisher unbekannt gewesenen Blattes, entnehmen wir das ehrliche Bestreben, den Trafikanten in jeder möglichen Weise zu nützen.

Die schwierigen Arbeiterverhältnisse im Tabakgewerbe in Deutschland über die wir wiederholt berichtet haben, sind um so fühlbarer, als die Industrie — wie bekannt — vollauf beschäftigt ist. Als ein schwacher Trost erscheint es vielleicht, dass auch andere Gewerbebezüge unter denselben Verhältnissen leiden. Das Schreiben eines thüringischen Fabrikanten ist hierfür recht bezeichnend, denn dieser sagt:

«Fehlt es hier schon an Arbeiterinnen allgemein, so tut einerseits die sozialdemokratische Hetzerei und die Unverträglichkeit der Leute untereinander, andererseits die fortgesetzte Nachfrage in den anderen Fabriken ein übriges, um die Schaffung eines zufriedenen, steten Arbeiterstammes zu vereiteln. Zur Erlernung und Lieferung guter und sauberer Arbeit braucht eine Arbeiterin, die dann auch einen angemessenen Lohn beziehen will, mindestens ein Jahr. Während dieser Zeit muss der höchste Taglohn gezahlt werden (ca 1,35 M.) während die Leistung im Anfang höchstens im Durchschnitt mit 40 Pf. zu bewerten ist. Da die Leute fast regelmässig wegliefen, sobald sie die Fertigkeit erlangt hatten, um durch Akkordlohn bessere Verdienste zu erzielen, aber auch uns endlich das leisteten, was dem gezahlten Lohn entsprach, so entstand für uns durch dieses «Lehrgeld» ein bedeutender Nachteil. Unter diesem «Kommen unc. Gehen» und solch teurem «Lehrgeld», welches wir für andere zahlten, leiden wir mehr als durch Konkurrenz und unvorgesehene Preissteigerungen des Rohmaterials.»

Die Serbische Tabakmonopol-Verwaltung schloss mit der Vereinigten Tabakindustrie-Aktiengesellschaft in Hamburg, wie uns die Direktion dieser Gesellschaft mitteilt, einen langjährigen Vertrag auf Lieferung sämtlicher Cigarren für den Bedarf des gesammten Königreichs Serbien ab.

Die Könige als Raucher. — Unter den gekrönten Häuptern scheinen die meisten durchaus nicht geneigt zu sein, der «Liga gegen den übertriebenen Tabakgenuss», die sich neuerdings gebildet hat, beizutreten. König Eduard VII. raucht die erlesensten Cigarren und verschmäh auch von Zeit zu Zeit nicht.

ein Pfeifchen hervorragenden Tabaks zu schmauchen. Leopold II, von Belgien und Carlos von Portugal sind hartnäckige Cigarrenraucher und brauchen ein gutes Dutzend täglich. König Franz Joseph von Ungarn raucht trotz seines hohen Alters noch die Pfeife. Kaiser Wilhelm haben die Aerzte geraten, so wenig wie möglich zu rauchen, und da er eine wunderbare Pfeifensammlung besitzt, zündet er nur selten eine kleine Cigarette an, die er gewöhnlich fortwirft, wenn er sie zur Hälfte geraucht hat. Der Zar raucht dagegen etwa 30 Cigaretten am Tage, und auch Alfons XIII. gibt der Cigarette den vorzug, die er immer in einer mit Gold gefassten Bernsteinspitze raucht; nur selten gestattet er sich eine Havana. König Viktor Emanuel ist wieder nur ein schwacher Raucher; zwei Cigaretten im Tage genügen ihm. Und König Oskar von Schweden ist gänzlich Nichtraucher.

Tabak in Italien. Eine steigende Wichtigkeit muss der Tabakkultur in Italien zuerkannt werden. Der Konsum, heute noch verhältnismässig gering, nämlich 490 g pro Kopf der Bevölkerung, wächst infolge der verbesserten Lebenshaltung der breiten Schichten rapid an. Die nationale Tabakkultur lieferte bis jetzt nur 25% der verwendeten Takakblätter, und es liegt daher ein weites Feld der Entwicklung vor ihr, da die bisherigen Resultate sowie in neuester Zeit ange-

stellte Experimente beweisen, dass die meisten ausländischen Tabaksorten in Italien vorzüglich gedeihen und sich so eine stufenweise Ersetzung der fremden Produkte durch solche des Inlandes erhoffen lässt. Sogar auf einen Export nationalen Tabaks wird gehofft, doch dürfte davon ins solange nicht die Rede sein können, als die Tabakregie des Staates besteht und die Preise in sollichem Missverhältnis zu den Produktionskosten stehen, dass von 240 Millionen Bruttoeinnahmen des Tabakmonopols ca. 190 Millionen Reingewinn sind. Der Jahresverbrauch an Tabakblättern der früher ca. 15 Millionen Kilogramm betrug, stieg im Vorjahre, nach der Zunahme des Imports zu urteilen, um ca. 8 Millionen Kilogramm. Dem gegenüber scheint die im Plan der Regie für 1907 festgestellte Erhöhung der zu kultivirenden Pflanzenanzahl von 135,325,000 auf 137,725,000 sehr gering und wenig geeignet, die Hoffnungen auf ein Aufblühen nationaler Tabakkultur zu rechtfertigen. Das Zentrum der Tabakkultur ist noch immer Lecce, doch auch in anderen Provinzen regt sich das Interesse der Bevölkerung am Tabakbau, der heute in fast 200 Gemeinden betrieben wird.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyárusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánynagyárusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárusításával. Ezen visszás állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyeket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyeket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyárusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolczi, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olműci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák**. Elster és Topf lemergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!

Legjobb a

Kardos

svéd gyújtó.

Legjobb a

Germán és Krokodil

rózsaszalon-gyújtó.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!